

Ársskýrsla

Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum 2014

Efnisyfirlit

I. Ársskýrsla – inngangur	3
II. Nafn og stjórn	3
Stjórn RHLÖ var skipuð þannig:.....	3
III. Húsnæði RHLÖ	4
IV. Fundir.....	5
V. Verkefni ársins	5
VI. Vísindasjóður RHLÖ	5
VII. Fræðslunefnd RHLÖ	6
Fræðslufundir:.....	6
VIII. Styrktaraðilar	7
IX. Vísindavirkni.....	7
X. Viðaukar:.....	7
Viðauki 1 – Stofnskrá RHLÖ.....	8
Viðauki 2 – Fræðslufundir RHLÖ	10
Viðauki 3 - Vísindadagur RHLÖ.....	12
Viðauki 4 - Vísindavirkni.....	14

I. Ársskýrsla – inngangur

Starfsemi Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala háskólasjúkrahúss (RHLÖ) er samkvæmt stofnskrá RHLÖ (sjá viðauka 1). Megin hlutverk rannsóknastofunnar er að vera miðstöð í öldrunarfræðum og skapa aðstöðu til rannsókna, styðja við rannsóknir og fræðslu auk þess að stuðla að samvinnu og samstarfi fræðimanna innan HÍ og LSH sem tengjast öldrun.

Árið 2014 var starfsemin metnaðarfull og stöðugt leitast við að efla starfið. Í eftirfarandi skýrslu er starfsemi RHLÖ gerð skil. Fjallað er um þau verkefni sem rannsóknarstofan stóð að, hvort heldur að eigin frumkvæði eða sem samstarfsaðili. Það er von stjórnar RHLÖ að skýrslan upplýsi lesendur um starfsemi rannsóknarstofunnar.

II. Nafn og stjórn

Rannsóknarstofa Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum - skammstafað RHLÖ.

Stjórn RHLÖ var skipuð þannig:

Pálmi V. Jónsson, formaður – fulltrúi Læknadeildar HÍ, forstöðumaður í öldrunarlæknisfræði.

Sigurbjörg Hannesdóttir – fulltrúi Öldrunarfræðafélags Íslands.

Ása Guðmundsdóttir – fulltrúi Landspítala háskólasjúkrahúss

Rúnar Vilhjálmsson - fulltrúi Hjúkrunarfræðideildar HÍ, forstöðumaður fræðasviðs í öldrunarhjúkrun

Sigurveig H. Sigurðardóttir – fulltrúi Félagsvísindasvið Háskóla Íslands

Jón Eyjólfur Jónsson- Fulltrúi Landspítala háskólasjúkrahúss

Guðlaug Þórsdóttir – Fulltrúi Félags Íslenskra öldrunarlækna

Starfsmenn:

Ólöf Guðný Geirsdóttir verkefnastjóri

III. Húsnæði RHLÖ

Húsnæði RHLÖ að Ægisgötu 26 hefur fjórar skrifstofur til afnota.

Stofa 1 Milan Chang, faraldsfræðingur

Stofa 2 Skrifstofa RHLÖ – Ólöf Guðný Geirsdóttir, verkefnastjóri

Stofa 3 Berglind María Jóhannsdóttir doktorsnemi á þriggja ára doktorsstyrk frá

Sjálfsseignarstofnun St. Jósefsspítala

Stofa 4 R80+ Arislam Eskandari doktorsnemi á þriggja ára doktorsstyrk frá

Sjálfsseignarstofnun St. Jósefsspítala

Húsnæði RHLÖ var selt á árinu 2014 og flutti yfir á Landakot á L-5, fyrsta júní 2014. Aðstaðan á L-5 var aðlöguð að þörfum rannsóknarstofunnar þar sem settir voru upp þráðlaust net, skrifstofu aðstaða sett upp og eldhústæki endurnýjuð.

Aðstaða á RHLÖ er í öllum tilfellum tímabundinn og er gerður samningur við hvern og einn hvað varðar not á skrifstofuaðstöðu. Við doktorsnema á styrkjum frá sjálfsseignarstofnun St. Jósefsspítala er gerður þriggja ára samningur en þó með þeim fyrirvara um framvindu verkefnis. Aðrir eru á tímabundnum samningi vegna verkefna sem verið er að vinna að í tengslum við RHLÖ.

Vísinda- og kennslusvið LSH hefur fengið að nota aðstöðu RHLÖ á L-5 fyrir fjögur námskeið í endurlífgun. Auk þess sem Ebólu teymi LSH hélt eitt námskeið í aðstöðu RHLÖ.

Herbergi 9 – Dr. Milan Chang, faraldsfræðingur. Tímabundinn samningur til eins árs

Herbergi 8 – Alfons Ramel, næringarfræðingur. Tímabundinn samningur til eins árs

Herbergi 7 – Berglind María Jóhannsdóttir, doktorsnemi á þriggja ára doktorsstyrk frá Sjálfsseignarstofnun St. Jósefsspítala.

Herbergi 6 – Inga Valgerður Kristinsdóttir, hjúkrunarfræðingur. Inter-RAI verkefni í heimahjúkrun

Herbergi 5 – Doktorsnemi sem leysir Arislam Eskandari doktorsnema á þriggja ára doktorsstyrk frá Sjálfsseignarstofnun St. Jósefsspítala

Salur A – Skrifstofa notuð fyrir tvo MS-nema í næringarfræði

Salur B – Hrafnhildur Eymundsdóttir, doktorsnemi á þriggja ára doktorsstyrk frá Sjálfsseignarstofnun St. Jósefsspítala.

Herbergi 4 – Bergþóra Baldursdóttir, sjúkraþjálfari. Tímabundinn samningur til eins árs.

Herbergi 3 – Vísinda- og kennslusvið LSH

Herbergi 2 – Vísinda- og kennslusvið LSH

Herbergi 1 - Vísinda- og kennslusvið LSH

Vakt herbergi – Seminar herbergi

Deildarstjóraherbergi - Skrifstofa RHLÖ – Ólöf Guðný Geirsdóttir, verkefnastjóri

IV. Fundir

Stjórnarfundir voru að jafnaði haldnir einu sinni í mánuði, þó með hléi yfir sumarmánuðina. Auk þess var haldið áfram að vinna að framtíðarsýn rannsóknarstofunnar.

V. Verkefni ársins

1. Fimmtudagsfræðsla var haldin mánaðarlega, bæði vor og haust (sjá viðauka 2 nánar hér fyrir neðan undir Fræðslunefnd).
2. Vísindadagur RHLÖ var haldinn 24. október í Hringsal húsnæði Landspítalans við Hringbraut. Yfirskrift dagsins var *Blinda og sjónskerðing aldraðra* (sjá dagskrá í viðauka 3).
3. Húsnæðismál RHLÖ, rannsóknarstofan flutti yfir á L-5 á Landakotsspítala. Þar þurfti að aðlaga húsnæðið að þörfum rannsóknarstofunnar. Styrktarsjóður St. Jósefsspítala gaf kaffivél auk þess að borga þráðlaust net sem sett var upp ásamt þrem skrifstofustólum og sjö skrifborðslömpum. Sjóður RHLÖ borgaði eldhústæki, ísskáp, uppþvottavél, brauðrist, ketil og vöflujárn fyrir rannsóknarstofuna.
4. Meistaránám í öldrunarfræðum við Endurmenntun HÍ
5. Skipulögð aðstaða á Ægisgötu 26 og svo á L-5 fyrir tvo doktorsnema sem fengu doktorsstyrkir frá Styrktarsjóður Sjálfseignarstofnunar St. Jóseps spítala sem lagði fram styrki til þriggja ára fyrir doktorsverkefna í nafni RHLÖ.

VI. Vísindasjóður RHLÖ

Megin markmið sjóðsins er að efla RHLÖ. Stjórn sjóðsins er heimilt að styrkja hvert það verkefni sem hún telur efla og gagnast rannsóknum í öldrunarfræðum. Sjóðurinn starfar samkvæmt skilmálum Dómsmálaráðuneytisins um slíka sjóði. Skrifstofa fjárreiðna og upplýsinga á LSH annast fjárreiður og bókhald sjóðsins f.h. sjóðsstjórnar og skulu reikningar hans endurskoðast af ríkisendurskoðun. Sjóðurinn tekur við framlögum frá einstaklingum og fyrirtækjum en einnig eru gefin út minningarkort á vegum sjóðsins.

Vísindasjóðurinn styrkti Vísindadag RHLÖ sem var haldinn 24. október um kaffi og veitingar til fundargesta.

VII. Fræðslunefnd RHLÖ

Guðlaug Þórsdóttir (GP) - formaður
Ása Guðmundsdóttir (ÁG)
Racel Eiríksson (RE)
Guðrún Dóra Guðmansdóttir (GDG)

Helstu verkefni Fræðslunefndar er að skipuleggja fimmtudagsfræðslu RHLÖ og Vísindadag RHLÖ. (sjá viðauka 2 & 3) Fræðslunefnd hittist að jafnaði, mánaðarlega til að skipuleggja dagskrá fræðsluerinda. Haustönnin, fram að Vísindadegi er helsta vinna fræðslunefndar er að undirbúa Vísindadag RHLÖ. Á vísindadegi RHLÖ var fjallað um blindu og sjónskerðingu aldraða og var dagurinn styrktur af Vísindasjóði RHLÖ. Var í fyrsta skipta notað nýtt fjarfundakerfi LSH þar sem sendur var út „linkur“ með dagskrá Fræðsludagsins þannig að allir sem höfðu aðgang að nettengdri tölvu gátu fylgst með dagskránni.

Fræðslufundir:

Fræðslufundir fræðslunefndar RHLÖ voru haldnir á fimmtudögum kl. 14:45 – 15:45 í kennslusalnum á 7. hæð á Landakoti. Haldnir voru fimm fræðslufundir á vorönn sem allir voru tengdir fjarfundarbúnaði. Á haustönn voru haldnir fjórir fræðslufundir. Hlé var yfir sumartímann. Fundirnir voru sendir út með fjarfundabúnaði um allt land en á haustönn bilaði fjarfundarbúnaðurinn og ekki var hægt að senda út fimmtudagsfræðsluna. Að jafnaði mættu 20-30 manns á fimmtudagsfræðsluna en misjafnt hve margir staðir voru tengdir við fjarfundarbúnað en það voru frá þremur stöðum og allt upp í 9 staði sem voru tengdir til að fylgjast með fræðsluerindi.

Berglind María Jóhannesdóttir doktorsnemi kynnir doktorsverkefni sitt sem er unnið af styrk frá Styrktarsjóð Sjúlfseignarstofnunar St. Jósefsspítala

VIII. Styrktaraðilar

Styrktarsjóður Sjálfseignarstofnunar St. Jósefsspítala styrkir stöðu verkefnastjóra RHLÖ. Auk þess styrkir Styrktarsjóður sjálfseignarstofnunar St. Jósefsspítala tvo doktorsnema til þriggja ára, og eru staðsettir á Landakoti, L-5. Styrkina fengu Dr. Benedikt Helgason við Institute for Biomechanics við ETH-Zurich sem er leiðbeinandi doktorsefnis verkefnisins “*What Predisposes a Hip to Fracture?*” og Berglind María Jóhannsdóttir við Háskóla Íslands fyrir verkefnið „*Áhrif æðakölkunar og blóðfitu á framrás nýrnabilunar*“. Dr. Margrét B. Andrésdóttir, sérfræðilæknir, ásamt rannsóknarteymi hlaut styrk fyrir verkefnið „*Study of the association of kidney function with uric acid and advancing age?*“ Dr. Milan Chang Guðjónsson, íþróttافرæðingur, ásamt rannsóknarteymi fékk styrk fyrir doktorsnema fyrir verkefnið „*The association of vitamin D and cognition in older people living in Iceland*“ eða tengsl D vítamíns og vitrænnar getu hjá öldruðum Íslendingum.

Styrkþegar Dr. Margrét B. Andrésdóttir og Dr. Milan Chang. Prófessor Helga Ögmundsdóttir og Dr. Kristján Erlendsson sem fóru yfir umsóknir fyrir doktorsstyrki

IX. Vísindavirkni

Sjá viðauka 5.

X. Viðaukar:

1. Stofnskrá RHLÖ, endurskoðuð frá 2009
2. Dagskrá fræðslufunda RHLÖ 2014
3. Dagskrá Vísindadags RHLÖ 2011: *Blinda og sjónskerðing aldraða*
4. Vísindavirkni 2014

Viðauki 1 – Stofnskrá RHLÖ

Stofnskrá um Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum

Uppfærsla III, 26. nóvember, 2009

1. grein
Rannsóknarstofa Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum (RHLÖ) er miðstöð í öldrunarfræðum stofnuð á ári aldraðra 1999. Sérhver vísindagrein, ein sér eða í samvinnu við aðrar greinar, getur átt aðild að rannsóknarstofunni, svo fremi að viðfangsefni hennar lúti að öldrun.
2. grein
Rannsóknarstofan er kennd við Háskóla Íslands og Landspítala og er rekin í samvinnu við öldrunarlækningadeild Landspítala (LSH) og heilbrigðisvísindasvið Háskóla Íslands. Aðsetur rannsóknarstofunnar er í húsakynnum Rannsóknarseturs Sjálfseignarstofnunar St. Jósefsspítala í Öldrunarfræðum. Landspítali greiðir stofnkostnað og rekstrarkostnað að því marki sem kveðið er á um í 8. grein stofnskrárinnar. LSH ber ábyrgð á rekstri og skuldbindingum rannsóknarstofunnar.
3. grein
Hlutverk Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum er
 - a. að vera miðstöð rannsókna á sviði öldrunarfræða er geta tekið til heilbrigðisþátta, félagslegra þátta, fjárhagslegra þátta, og annarra þátta er tengjast lífsgæðum .
 - b. að stuðla að samvinnu fræðimanna Háskóla Íslands sem eiga það sammerkt að vinna að öldrunarrannsóknum.
 - c. að hafa áhrif á þróun kennslu í öldrunarfræðum innan Háskóla Íslands.
 - d. að skapa heimili fyrir rannsóknarverkefni á sviði öldrunar.
 - e. að stuðla að útgáfu öldrunarfræðiritra.
 - f. að hafa samvinnu við aðrar rannsóknarstofur, félög, einstaklinga og opinbera aðila, sem starfa á sviði öldrunar innanlands og utan.
 - g. að hafa forgöngu um að afla styrkja eða fjárveitinga til öldrunarrannsókna og veita upplýsingar um hugsanlega styrktaraðila.
 - h. að standa fyrir námskeiðum fyrir fagfólk í öldrunarþjónustu, sjálfstætt eða í samvinnu við aðra.
 - i. að veita fagfélögum í öldrunarmálum þjónustu eftir nánara samkomulagi
 - j. að sinna öðrum verkefnum samkvæmt ákvörðun stjórnar.
4. grein
Stjórn rannsóknarstofunnar er skipuð sjö fulltrúum til fimm ára í senn. Skal forsvarsmaður öldrunarlækninga innan Læknadeildar Háskóla Íslands eiga sæti í stjórninni og einn fulltrúi tilnefndur af hjúkrunarfræðideild HÍ. Skal annar þeirra vera formaður stjórnar að ákvörðun heilbrigðisvísindasviðs HÍ. Framkvæmdastjórn Landspítala skipar tvo fulltrúa í stjórn og skal annar þeirra vera frá öðrum faggreinum en lækningum eða hjúkrun. Félagsvísindasvið HÍ, fagdeild Öldrunarfræðafélags Íslands og Félag íslenskra öldrunarlækna tilnefna hvert um sig einn fulltrúa í stjórn. Stjórnin velur sér ritara og skal funda hið minnsta fjórum sinnum á ári en oftast ef ástæða er til. Við ákvarðanatöku ræður einfaldur meirihluti stjórnar.
5. grein
Stjórnin gerir starfs- og rekstraráætlanir og ræður starfsfólk til rannsóknarstofunnar svo að markmið hennar náist.

6. grein
Rannsóknaverkefni sem unnin eru á öldrunarlækningadeild Landspítala skulu tengjast RHLÖ. Í þessu felst aðgangur að aðstöðu rannsóknarstofunnar og þeirri þjónustu og þeim stuðningi sem þar er að fá eftir nánari ákvörðun stjórnar rannsóknarstofunnar. Viðbótarkostnaður sem til fellur vegna einstakra verkefna skal borinn af viðkomandi verkefni, sbr. 7. grein. Rannsóknirnar munu koma fram í yfirliti yfir starfsemi rannsóknarstofunnar en hver rannsókn er sjálfstæð og lýtur stjórn og er á ábyrgð viðkomandi rannsakenda.

7. grein
Rekstur rannsóknarstofunnar ákvarðast af þeim tekjum sem rannsóknarstofan aflar, en þær geta verið:

- a. Rekstrartekjur af einstökum rannsóknarverkefnum.
- b. Styrkir.
- c. Tekjur af útgáfustarfsemi.
- d. Greiðslur fyrir veitta þjónustu við fagfélög og utanaðkomandi stofnanir.
- e. Tekjur af námskeiðshaldi.
- f. Aðrar tekjur, t.d. gjafir.

Verði ráðinn starfsmaður í fast starf við rannsóknarstofuna verður hann starfsmaður öldrunarlækningadeildar Landspítala en launakostnaður greiðist sjúkrahúsinu af tekjustofnum rannsóknastofunnar. Heimilt er að ráða einstaklinga í tímabundin verkefni sem verktaka fyrir rannsóknastofuna, enda stendur rannsóknastofan straum af rekstrarkostnaði.

8. grein
Fjármálasvið Landspítala annast bókhald og árlegt uppgjör starfseminnar og endurskoðandi sjúkrahússins yfirfer ársreikninga RHLÖ. Ársskýrsla er gerð um starfsemi rannsóknarstofunnar og birt á vef öldrunarlækningadeildar Landspítala. Landspítali leggur rannsóknarstofunni til húsgögn og tölvubúnað ásamt með almennum rekstri húsnæðisins og tölvubúnaðar. Framlög þessi eru án endurgjalds til LSH.

9. grein
Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum er heimilt að nota merki LSH og Háskóla Íslands í samskiptum og á bréfsfni.

10. grein
Stofnskrá þessi (III) öðlast gildi þegar framkvæmdastjórn Landspítala og stjórn heilbrigðisvísindasviðs Háskóla Íslands hafa samþykkt hana. Landspítali og heilbrigðisvísindasvið Háskóla Íslands geta samþykkt breytingar á stofnskrá ef báðir aðilar samþykkja breytingarnar.

11. grein
Stjórn RHLÖ getur haft frumkvæði að endurskoðun stofnskrár þessarar ef aðstæður breytast.

Stofnskrárviðauki: yfirlit yfir framlög Landspítala til RHLÖ

Viðauki 2 – Fræðslufundir RHLÖ

Fræðslufundir á vegum rannsóknarstofu HÍ og LSH í öldrunarfræðum – RHLÖ

Vorönn 2014

**Haldnir í kennslusalnum 7. hæð á Landakoti fyrsta
fimmtudag hvers mánaðar kl. 14:45-15:30**

9. janúar ***Sorgin og núvitundin***
Margrét Bárðardóttir, sálfræðingur
6. febrúar ***Stoðkerfisvandamál við aðhlyningu***
Berglind Helgadóttir, starfsmannasjúkrapjálfari
6. mars ***Áherslur í lyfjameðferð***
*Ólafur Helgi Samúelsson, sérfræðingur í
öldrunarlækningum*
3. apríl ***Hjúkrun sjúklinga í endurhæfingu eftir
heilablóðfall/slag. Nýjar klínískar leiðbeiningar kynntar.***
Jónína Thorarensen aðstoðardeildarstjóri R2
8. maí ***Áhrif æðakölkunar og blóðfitu á framrás nýrnabilunar***
*Berglind María Jóhannsdóttir læknir og doktorsnemi á
RHLÖ*

ATH. Ekki er hægt að senda fræðslufundi út með fjarfundarbúnaði

Fræðslufundir á vegum rannsóknarstofu HÍ og LSH í öldrunarfræðum – RHLÖ

Haustönn 2014

Haldnir í kennslusalnum **6. hæð** á Landakoti fyrsta
fimmtudag hvers mánaðar kl. 14:45-15:30

4. september ***Stoðkerfisvandamál við aðhlyningu***
Berglind Helgadóttir,
starfsmannasjúkraþjálfari

2. október ***Hvað skal gera við fólk í neyslu?***
Dr. Helga Sif Friðjónsdóttir
hjúkrunardeildarstjóri- fíknigeðdeild geðsvið
LSH

24. október ***Vísindadagur RHLÖ***
– Blinda & sjónskerðing aldraðra

6. nóvember ***Punglyndi & kvíða aldraða***
Féll niður

4. desember ***„Ertu búin að öllu?“***
Ása Guðmundsdóttir sálfræðingur á Landakoti

ATH. Ekki verður hægt að senda út fræðslufundi

Viðauki 3 - Vísindadagur RHLÖ

Vísindadagur RHLÖ 2014 Blinda & sjónskerðing aldraðra

Föstudaginn 24. október 2014 í Hringisal LSH við
Hringbraut

13:30– Setning Vísindadags

Guðlaug Þórsdóttir, sérfræðingur í öldrunarlækningum

13:35– Algengustu augnsjúkdómar eldri borgara

María Soffía Gottfreðsdóttir sérfræðingur í augnlækningum

14:05- Augndeild Landspítalans - þrautgóð á raunastund

Dögg Harðardóttir deildarstjóri á dag- og göngudeild
augnlækninga LSH

14:35-15:00 – HLÉ

15:00– Þjónustu- og þekkingarmiðstöð - Félagsráðgjöf og úrræði

Steinunn Sævarsdóttir félagsráðgjafi á Þjónustu- og
þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og daufblinda
einstaklinga

**15:30– Athafnir í daglegu lífi, umferli og leiðsögutækni fyrir blinda og
sjónskerta einstaklinga**

Vala Jóna Garðarsdóttir fagstjóri í umferli og ráðgjafi hjá Þjónustu-
og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og daufblinda
einstaklinga

16:00 – Vísindadegi slitið

Fundarstjóri: Guðrún Dóra Guðmannsdóttir, sérfræðingur í hjúkrun
aldraða

[Vísindadagurinn verður sendur út í gegnum](https://meet.LSH.IS/hringsalur/XE49S160)

<https://meet.LSH.IS/hringsalur/XE49S160>

Aðgangur ókeypis

Fræðslunefnd RHLÖ:

Guðlaug Þórsdóttir formaður

Guðrún Dóra Guðmannsdóttir

Ása Guðmundsdóttir

Racel Eiriksson

Viðauki 4 - Vísindavirkni

Vísindavirkni 2014

Forstöðumaður: Pálmi V. Jónsson prófessor

Rannsóknir í öldrunarfræðum undir formerkjum Rannsóknarstofu í öldrunarfræðum snerta margar klínískar spurningar og faraldsfræði í víðum skilningi.

Verkefni unnin innan RHLÖ

1. „Áhrif æðakölkunar og blóðfitu á framrás nýrnabilunar“. Berglind María Jóhannsdóttir, doktorsnemi hjá Dr. Hrefna Guðmundsdóttir nýrnalæknir er ábyrgðarmaður rannsóknar hrefnag@landspitali.is
2. „What predisposes to hip fracture?“ doktorsnemi hjá Dr. Benedikt Helgason, verkfræðingur, bhelgason@ethz.ch
3. „Study of the association of kidney function with uric acid and advancing age?“ doktorsnemi hjá Dr. Margrét B Andrésdóttir, sérfræðilæknir mband@landspitali.is
4. „The association of vitamin D and cognition in older people living in Iceland“ Hrafnhildur Eymundsdóttir, doktorsnemi hjá Dr. Milan Chang Guðjónsson, íþróttifræðingur, chang.milan@gmail.com
5. Jafnvægisstjórnun hjá einstaklingum sem hlotið hafa úlnliðsbrot í kjölfar byltu og áhrif skynþjálfunar. Bergþóra Baldursdóttir sérfræðingur í sjúkrahjálfun og doktorsnemi. Leiðbeinandi doktorsnema er Ella K. Kristinsdóttir, dósent emertius, Læknadeild HÍ.
6. Íhlutun með æfingar hjá eldri borgurum í Gerðubergi og Skógarbæ - mat á vitrænni getu og hreyfifærni ábyrgðarmaður verkefni er Milan Chang
7. IceProQualita, úrvinnsla gagna. PhD verkefni Ólöf G Geirsdóttir
8. Næringarástand og mat á þáttum sem hafa áhrif á næringarástand sjúklinga á öldrunardeildum LSH. MS verkefni - Ólöf G Geirsdóttir ábyrgðarmaður
9. N-Dime er norrænn hópur sem er að skoða þætti sem hafa áhrif á næringarástand aldraða á heildrænan hátt - Alfons Ramel er íslenski tengillinn alfonsra@hi.is
10. Innovation Centre fund. <http://www.nordicinnovation.org/is/styrkir/nordic-marine-innovation-programme-20/>. Íslenskir rannsakendur, Alfons Ramel, Ólöf G Geirsdóttir og MATÍS
11. NordFosk fund. <http://www.nordforsk.org/en/news/nordforsk-invests-nok-140-million-in-research-on-inequalities-in-the-distribution-of-health-and-welfare> ábyrgðarmaður Johan Fritzell. Ísland - Alfons Ramel, Ólöf G Geirsd, Sigurveig H Sigurðard sighsig@hi.is

Styrkir

Vísindasjóður Landspítala

Alfons Ramel næringarfræðingur Rannsóknastofa í næringarfræði, framkvæmdastjóri hjúkrunar Heiti verkefni: *Styrktarþjálfun og vitræn geta meðal eldra fólks á Íslandi*
Samstarfsaðilar: Pálmi V Jónsson yfirlæknir og prófessor, öldrunarlækningadeild, Milan Chang Gudjonsson faraldsfræðingur og íþróttufræðingur á RHLÖ, Ólöf Guðný Geirsdóttir næringarfræðingur hjá RHLÖ og HÍ. Inga Þórsdóttir næringarfræðingur og forseti heilbrigðisvísindasviðs Háskóla Íslands

Minningarsjóður Helgu og Sigurliða

Ekki var sótt um styrki hjá sjóðnum vegna misskilnings

Aðrir styrkir

Styrktarsjóður Sjálfseignarstofnunar St. Jósefsspítala

Dr. Benedikt Helgason við Institute for Biomechanics við ETH-Zurich sem er leiðbeinandi doktorsefni verkefnisins "*What Predisposes a Hip to Fracture?*" (10. milljónir til þriggja ára)

Berglind María Jóhannsdóttir við Háskóla Íslands fyrir verkefnið „*Áhrif æðakölkunar og blóðfitu á framrás nýrnabilunar*“ (10. milljónir til þriggja ára)

Doktorsnemi sem ekki hefur verið ráðinn fyrir verkefnið „*Study of the association of kidney function with uric acid and advancing age?*“

Hrafnhildur Eymundsdóttir við Háskóla Íslands fyrir verkefnið „*The association of vitamin D and cognition in older people living in Iceland*“

Styrktarsjóður Háskóla Íslands

Ólöf Guðný Geirsdóttir fyrir verkefnið „*The association of vitamin D and cognition in older people living in Iceland*“

Nemaverkefni

Meistaraneimar

Sirry Sif Sigurlaugardóttir. Gagnreyndar aðferðir við félagslega ráðgjöf í málefnum aldraða. 2014 Félagsfræðideild. Háskóli Íslands. Sigurveig H Sigurðardóttir

Guðbjörg Garðarsdóttir. Aðstæður aldraðar sem fengu synjun á færni- og heilsumati fyrir búsetu á dvalar- og hjúkrunarheimilum á höfuðborgarsvæðinu árið 2013. 2014 Félagsfræðideild. Háskóli Íslands. Sigurveig H Sigurðardóttir

Eyrún Jónatansdóttir. Heima alla ævi? Helstu áhrifaþættir er kemur að því að eldast heima. 2014 Félagsfræðideild. Háskóli Íslands. Sigurveig H Sigurðardóttir

Guðrún Jóhanna Hallgrímsdóttir. Þegar heilsan brestur þá breytist margt. 2014 Félagsfræðideild. Háskóli Íslands. Sigurveig H Sigurðardóttir

Hulda Guðrún Bragadóttir. Notkun aldraðra á upplýsinga- og samskiptatækni. 2014
Félagsfræðideild.Háskóli Íslands. Sigurveig H Sigurðardóttir

Ragnheiður Kristjánsdóttir Framtíðarþing um farsæla öldrun " Hún er farsæl ef maður er
sáttur" 2014 Félagsfræðideild.Háskóli Íslands. Sigurveig H Sigurðardóttir

Guðlaug Jóna Hilmarsdóttir. Mat og matsaðferðir í öldrunarþjónustu. 2014
Félagsfræðideild.Háskóli Íslands. Sigurveig H Sigurðardóttir

Brynhildur Jónsdóttir. Væg vitræn skerðing metin með taugasálfræðilegu mati og heilariti,
eftirfylgd ári síðar. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: María K. Jónsdóttir, Jón
Snædal.

Karen Birna Guðjónsdóttir: Gæði lyfjaupplýsinga, samantekt og samanburður á
lyfjaávisanavillum við útskrift aldraðra einstaklinga af sjúkrahúsi yfir á hjúkrunar og
dvalarheimili 2014. Læknadeild HÍ. Leiðbeinandi: Ólafur Samúelsson

Hlynur Torfi Traustason: staða lyfjagjafa á hjúkrunarheimilum. Veggspjald á Lyflæknaþingi
2014. Lyfjafræðideild HÍ. Leiðbeinandi: Ólafur Samúelsson

Erna Sif Óskarsdóttir. Áhrif næringar og næringarástands í parkinson. Matvæla- og
næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólöf Guðný Geirsdóttir, Alfons Ramel.

Elísabet Reynisdóttir. Mannrækt- rækt líkama og sálar. Matvæla- og næringarfræðideild,
Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólöf Guðný Geirsdóttir, Alfons Ramel.

Freydís Guðný Hjálmarsdóttir. Áhrif fáfæðis á einkenni ADHD hjá börnum. Matvæla- og
næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólöf Guðný Geirsdóttir, Bryndís Eva
Birgisdóttir.

Doktorsnefnd

Janus Guðlaugsson. Líkams- og heilsurækt aldraðra. Íhlutunarrannsókn til bættrar heilsu og
betri lífsgæða. Kennaraháskóla Íslands. Erlingur Jóhannsson, Sigurbjörn Árni Arngrímsson,
Vilmundur Guðnason, Pálmi V. Jónsson. Útskrift September 2014

Magnús Jóhannsson. Tengsl heilarita, hugrænnar færni og líffræðilegra skilmerkja í greiningu
Alzheimerssjúkdóms. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón G. Snædal, María K.
Jónsdóttir, Kristinn Johnsen, Vesna Jelic, Gísli Jóhannesson.

Steinunn Þórðardóttir, 2010, Early Diagnostic Cerebrospinal fluid biomarkers in preclinical
familial Alzheimer's disease. Mentor. Karolinska Institutet. Pálmi V. Jónsson

Helga Eyjólfsdóttir, 2010, Tillväxtfaktorer i Alzheimer's sjukdom. Mentor. Karolinska
Institutet. Pálmi V. Jónsson

Bergþóra Baldursdóttir. 2013 Balance among people with fall-related wrist fractures and
effects of sensory training. Umsjónakennari. Doktorsnám hafið á vorönn 2013.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

AGES- Reykjavík Study: Co-PI – Pálmi V Jónsson

Stjórn InterRAI, Pálmi V Jónsson ritari

Í stjórn Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala í Öldrunarfræðum, Pálmi V Jónsson formaður

Í stjórn Sjálfseignarstofnunar St. Jósefsspítala, Formaður
Íslensk erfðagreining, Hjartavernd (AGES rannsóknin), InterRAI, NordRAI, Middle Eastern Academy of Aging, Rannsóknastofa í lyfja- og eiturefnafræði, Mentis Cura, Gerontologískt Centrum í Lundi Svíþjóð, Kläpeda University, Nordic Network for Dementia Diagnostics. Auk samstarfs við ýmissa fræðigreina innan Landspítala svo sem augnlæknisfræði, næringarstofu og svefnrannsóknarstofu.

Pálmi V Jónsson *AGES- Reykjavík Study*: Co-PI á þessu samvinnuverkefni Hjartaverndar, www.hjarta.is, og National Institute of Aging, Bandaríkjunum, www.nia.nih.gov. Ábyrgur fyrir þeim þætti verkefnisins sem snýr að heilanum

Pálmi V Jónsson *DeCode – langlífisverkefni*: Co-PI með Kára Stefánssyni, ábyrgur fyrir klíniska hluta verkefnisins sem miðar við þátttöku allra 90 ára og eldri á Íslandi. Leitað er að genum sem skýra langlífi með ættfræði og genaleitartækni Íslenskrar Erfðagreiningar. Frá 2000, www.decode.is. Nú samvinnustofnun við HÍ

Pálmi V Jónsson *DeCode – Alzheimersverkefni*: Co-PI í verkefni sem leitar að meingenum í heilabilunarsjúkdómum. Kári Stefánsson PI. Frá 1997. www.decode.is. Nú samvinnustofnun við HÍ

Pálmi V Jónsson *Stjórn InterRAI*: Er Fellow í InterRAI frá 1991 og hef setið í stjórn frá 1999 sem ritari samtakanna. Þetta er hópur vísindamanna, nú 44 frá 24 löndum, sem vinnur að þróun samhæfðra áreiðanlegra matstækja fyrir aldraða á mismunandi stöðum í heilbrigðisþjónustunni. Markmiðið er að bæta gæði þjónustunnar og skapa grundvöll til alþjóðlegrar vísindastarfsemi, þar sem hægt verður að bera saman einstaklinga í mismunandi löndum, þrátt fyrir að heilbrigðis- og félagsþjónustan sé ólík í viðkomandi löndum. Sjá www.InterRAI.org. Sit einnig í Norrænu samtökunum um RAI og hef verið í forystu fyrir þeim samtökum undanfarin fimm ár, sjá www.NordRAI.com. Loks sit ég í IceRAI hópi HTR og er þar faglegur forsvarsaður. Á Íslandi hefur verið komið upp [langtímagagnagrunni](http://www.heilbrigdisraduneyti.is/malaflokkar/malefni-aldradra/nr/918) fyrir alla er njóta hjúkrunarheimilisþjónustu. Gagnagrunnurinn hefur og mun leiða af sér margvíslegar rannsóknir. www.heilbrigdisraduneyti.is/malaflokkar/malefni-aldradra/nr/918

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðasviðsins fékk á árinu 2013

Pálmi V. Jónsson og samstarfsmenn hlutu Hvatningarstyrk Vísindasjóðs Landspítala til verkefnisins *Samband D-vítamíns búskapar við vitræna getu meðal eldra fólks á Íslandi forspárþættir framrásar, afleiðingar og erfðabreytileikar*.

Ritstjórn ritrýndra fræðarita

Jón Snædal í ritstjórn International Journal on Person Centered Medicine
Pálmi V. Jónsson er í ritstjórn European Geriatric Medicine.

Ritverk –bækur eða bókakafar

Janus Guðlaugsson. Fjölpætt heilsurækt : leið að farsælli öldrun - Multimodal training intervention : an approach to successful aging. Háskóli Íslands :Reykjavík; 2014. Pálmi V Jónsson

Dawen Brooker and Jon Snaedal. Person Centred Medicine in dementia. Chapter in a book on Person Centred Medicine. 2014.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Jón Snædal. Söfnun erfðaupplýsinga í ljósi Helsinki yfirlýsingarinnar. Læknablaðið 2104;100(6).

Jón Snædal. Helsinki yfirlýsingin. Gesta-ritstjórnargrein. Læknablaðið 2014;100(3):

Vilhjálmur Árnason, Jórunn Erla Eyfjörð, Vigdís Stefánsdóttir, **Jón Snædal** og Stefán Hjörleifsson. Ætti að segja þátttakendum í vísindarannsóknum frá stökkbreytingum í þeirra eigin BRCA-genum? Læknablaðið 2014;100(3).

Guðrún Þuríður Höskuldsdóttir, **Ólöf Guðný Geirsdóttir**, Inga Dóra Kristjánsdóttir, Hjördís Jóhannesdóttir, Bára Benediktsdóttir, Bryndís Guðjónsdóttir, Ingibjörg Magnúsdóttir, Sólrún Rúnarsdóttir, **Pálmi V. Jónsson.** Eldra fólk á bráðamóttöku: íslenskar niðurstöður úr fjölþjóðarannsókn InterRAI. Læknablaðið 2014;100(1):19-24.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Arnarson A, Ramel A, **Geirsdóttir OG, Jonsson PV**, Thorsdóttir I. Changes in body composition and use of blood cholesterol lowering drugs predict changes in blood lipids during 12 weeks of resistance exercise training in old adults. Aging clinical and experimental research 2014;26(3):287-92.

Beilina A, Rudenko IN, Kaganovich A, Civiero L, Chau H, Kalia SK, Kalia LV, Lobbestael E, Chia R, Ndukwe K, Ding J, Nalls MA; International Parkinson's Disease Genomics Consortium; North American Brain Expression Consortium, Olszewski M, Hauser DN, Kumaran R, Lozano AM, Baekelandt V, Greene LE, Taymans JM, Greggio E, Cookson MR. Unbiased screen for interactors of leucine-rich repeat kinase 2 supports a common pathway for sporadic and familial Parkinson disease. Proc Natl Acad Sci U S A. 2014 Feb 18;111(7):2626-31.

Costa AP, Hirdes JP, Heckman GA, Dey AB, **Jonsson PV**, Lakhan P, Ljunggren G, Singler K, Sjostrand F, Swoboda W, Wellens NI, Gray LC. Geriatric syndromes predict postdischarge outcomes among older emergency department patients: findings from the interRAI Multinational Emergency Department Study. Acad Emerg Med. 2014 Apr;21(4):422-33.

Deelen J, Beekman M, Uh HW, Broer L, Ayers KL, Tan Q, Kamatani Y, Bennet AM, Tamm R, Trompet S, Guethbjartsson DF, Flachsbart F, Rose G, Viktorin A, Fischer K, Nygaard M, Cordell HJ, Crocco P, van den Akker EB, Bohringer S, Helmer Q, Nelson CP, Saunders GI, Alver M, Andersen-Ranberg K, Breen ME, van der Breggen R, Caliebe A, Capri M, Cevenini E, Collerton JC, Dato S, Davies K, Ford I, Gampe J, Garagnani P, de Geus EJ, Harrow J, van Heemst D, Heijmans BT, Heinsen FA, Hottenga JJ, Hofman A, Jeune B, **Jonsson PV**, Lathrop M, Lechner D, Martin-Ruiz C, McNERlan SE, Mihailov E, Montesanto A, Mooijaart SP, Murphy A, Nohr EA, Paternoster L, Postmus I, Rivadeneira F, Ross OA, Salvioli S, Sattar N, Schreiber S, Stefansson H, Stott DJ, Tiemeier H, Uitterlinden AG, Westendorp RG, Willemsen G, Samani NJ, Galan P, Sorensen TI, Boomsma DI, Jukema JW, Rea IM, Passarino G, de Craen AJ, Christensen K, Nebel A, Stefansson K, Metspalu A, Magnusson P, Blanche H, Christiansen L, Kirkwood TB, van Duijn CM, Franceschi C, Houwing-Duistermaat JJ, Slagboom PE. Genome-wide association meta-analysis of human longevity identifies a novel locus conferring survival beyond 90 years of age. *Human molecular genetics* 2014;23(16):4420-32.

Deelen J, Beekman M, Uh HW, Broer L, Ayers KL, Tan Q, Kamatani Y, Bennet AM, Tamm R, Trompet S, Guðbjartsson DF, Flachsbart F, Rose G, Viktorin A, Fischer K, Nygaard M, Cordell HJ, Crocco P, van den Akker EB, Böhringer S, Helmer Q, Nelson CP, Saunders GI, Alver M, Andersen-Ranberg K, Breen ME, van der Breggen R, Caliebe A, Capri M, Cevenini E, Collerton JC, Dato S, Davies K, Ford I, Gampe J, Garagnani P, de Geus EJ, Harrow J, van Heemst D, Heijmans BT, Heinsen FA, Hottenga JJ, Hofman A, Jeune B, **Jonsson PV**, Lathrop M, Lechner D, Martin-Ruiz C, Mcnerlan SE, Mihailov E, Montesanto A, Mooijaart SP, Murphy A, Nohr EA, Paternoster L, Postmus I, Rivadeneira F, Ross OA, Salvioli S, Sattar N, Schreiber S, Stefánsson H, Stott DJ, Tiemeier H, Uitterlinden AG, Westendorp RG, Willemsen G, Samani NJ, Galan P, Sørensen TI, Boomsma DI, Jukema JW, Rea IM, Passarino G, de Craen AJ, Christensen K, Nebel A, Stefánsson K, Metspalu A, Magnusson P, Blanché H, Christiansen L, Kirkwood TB, van Duijn CM, Franceschi C, Houwing-Duistermaat JJ, Slagboom PE. Genome-wide association meta-analysis of human longevity identifies a novel locus conferring survival beyond 90 years of age. *Hum Mol Genet.* 2014 Aug 15;23(16):4420-32.

Escott-Price V, Bellenguez C, Wang LS, Choi SH, Harold D, Jones L, Holmans P, Gerrish A, Vedernikov A, Richards A, DeStefano AL, Lambert JC, Ibrahim-Verbaas CA, Naj AC, Sims R, Jun G, Bis JC, Beecham GW, Grenier-Boley B, Russo G, Thornton-Wells TA, Denning N, Smith AV, Chouraki V, Thomas C, Ikram MA, Zelenika D, Vardarajan BN, Kamatani Y, Lin CF, Schmidt H, Kunkle B, Dunstan ML, Vronskaya M, Johnson AD, Ruiz A, Bihoreau MT, Reitz C, Pasquier F, Hollingworth P, Hanon O, Fitzpatrick AL, Buxbaum JD, Campion D, Crane PK, Baldwin C, Becker T, Gudnason V, Cruchaga C, Craig D, Amin N, Berr C, Lopez OL, De Jager PL, Deramecourt V, Johnston JA, Evans D, Lovestone S, Letenneur L, Hernandez I, Rubinsztein DC, Eiriksdottir G, Sleegers K, Goate AM, Fievet N, Huentelman MJ, Gill M, Brown K, Kamboh MI, Keller L, Barberger-Gateau P, McGuinness B, Larson EB, Myers AJ, Dufouil C, Todd S, Wallon D, Love S, Rogaeva E, Gallacher J, George-Hyslop PS, Clarimon J, Lleo A, Bayer A, Tsuang DW, Yu L, Tsolaki M, Bossu P, Spalletta G, Proitsi P, Collinge J, Sorbi S, Garcia FS, Fox NC, Hardy J, Naranjo MC, Bosco P, Clarke R, Brayne C, Galimberti D, Scarpini E, Bonuccelli U, Mancuso M, Siciliano G, Moebus S, Mecocci P, Zompo MD, Maier W, Hampel H, Pilotto A, Frank-Garcia A, Panza F, Solfrizzi V, Caffarra P, Nacmias B, Perry W, Mayhaus M, Lannfelt L, Hakonarson H, Pichler S, Carrasquillo MM, Ingelsson M, Beekly D, Alvarez V, Zou F, Valladares O, Younkin SG, Coto E, Hamilton-Nelson KL, Gu W, Razquin C, Pastor P, Mateo I, Owen MJ, Faber KM, **Jonsson PV**, Combarros O, O'Donovan MC, Cantwell LB, Soininen H,

Blacker D, Mead S, Mosley TH, Jr., Bennett DA, Harris TB, Fratiglioni L, Holmes C, de Bruijn RF, Passmore P, Montine TJ, Bettens K, Rotter JI, Brice A, Morgan K, Foroud TM, Kukull WA, Hannequin D, Powell JF, Nalls MA, Ritchie K, Lunetta KL, Kauwe JS, Boerwinkle E, Riemenschneider M, Boada M, Hiltunen M, Martin ER, Schmidt R, Rujescu D, Dartigues JF, Mayeux R, Tzourio C, Hofman A, Nothen MM, Graff C, Psaty BM, Haines JL, Lathrop M, Pericak-Vance MA, Launer LJ, Van Broeckhoven C, Farrer LA, van Duijn CM, Ramirez A, Seshadri S, Schellenberg GD, Amouyel P, Williams J. Gene-wide analysis detects two new susceptibility genes for Alzheimer's disease. *PloS one* 2014;9(6):e94661.

Escott-Price V, Bellenguez C, Wang LS, Choi SH, Harold D, Jones L, Holmans P, Gerrish A, Vedernikov A, Richards A, DeStefano AL, Lambert JC, Ibrahim-Verbaas CA, Naj AC, Sims R, Jun G, Bis JC, Beecham GW, Grenier-Boley B, Russo G, Thornton-Wells TA, Denning N, Smith AV, Chouraki V, Thomas C, Ikram MA, Zelenika D, Vardarajan BN, Kamatani Y, Lin CF, Schmidt H, Kunkle B, Dunstan ML, Vronskaya M; United Kingdom Brain Expression Consortium, Johnson AD, Ruiz A, Bihoreau MT, Reitz C, Pasquier F, Hollingworth P, Hanon O, Fitzpatrick AL, Buxbaum JD, Champion D, Crane PK, Baldwin C, Becker T, Gudnason V, Cruchaga C, Craig D, Amin N, Berr C, Lopez OL, De Jager PL, Deramecourt V, Johnston JA, Evans D, Lovestone S, Letenneur L, Hernández I, Rubinsztein DC, Eiriksdottir G, Sleegers K, Goate AM, Fiévet N, Huentelman MJ, Gill M, Brown K, Kamboh MI, Keller L, Barberger-Gateau P, McGuinness B, Larson EB, Myers AJ, Dufouil C, Todd S, Wallon D, Love S, Rogaeva E, Gallacher J, George-Hyslop PS, Clarimon J, Lleo A, Bayer A, Tsuang DW, Yu L, Tsolaki M, Bossù P, Spalletta G, Proitsi P, Collinge J, Sorbi S, Garcia FS, Fox NC, Hardy J, Naranjo MC, Bosco P, Clarke R, Brayne C, Galimberti D, Scarpini E, Bonuccelli U, Mancuso M, Siciliano G, Moebus S, Mecocci P, Zompo MD, Maier W, Hampel H, Pilotto A, Frank-García A, Panza F, Solfrizzi V, Caffarra P, Nacmias B, Perry W, Mayhaus M, Lannfelt L, Hakonarson H, Pichler S, Carrasquillo MM, Ingelsson M, Beekly D, Alvarez V, Zou F, Valladares O, Younkin SG, Coto E, Hamilton-Nelson KL, Gu W, Razquin C, Pastor P, Mateo I, Owen MJ, Faber KM, **Jonsson PV**, Combarros O, O'Donovan MC, Cantwell LB, Soininen H, Blacker D, Mead S, Mosley TH Jr, Bennett DA, Harris TB, Fratiglioni L, Holmes C, de Bruijn RF, Passmore P, Montine TJ, Bettens K, Rotter JI, Brice A, Morgan K, Foroud TM, Kukull WA, Hannequin D, Powell JF, Nalls MA, Ritchie K, Lunetta KL, Kauwe JS, Boerwinkle E, Riemenschneider M, Boada M, Hiltunen M, Martin ER, Schmidt R, Rujescu D, Dartigues JF, Mayeux R, Tzourio C, Hofman A, Nöthen MM, Graff C, Psaty BM, Haines JL, Lathrop M, Pericak-Vance MA, Launer LJ, Van Broeckhoven C, Farrer LA, van Duijn CM, Ramirez A, Seshadri S, Schellenberg GD, Amouyel P, Williams J; Cardiovascular Health Study (CHS). *PLoS One*. 2014 Jun 12;9(6)

Fisher D, Li CM, Chiu MS, Themann CL, Petersen H, Jonasson F, **Jonsson PV**, Sverrisdottir JE, Garcia M, Harris TB, Launer LJ, Eiriksdottir G, Gudnason V, Hoffman HJ, Cotch MF. Impairments in hearing and vision impact on mortality in older people: the AGES-Reykjavik Study. *Age and ageing* 2014;43(1):69-76.

Geirsdottir OG, Arnarson A, Ramel A, Briem K, **Jonsson PV**, Thorsdottir I. Muscular strength and physical function in elderly adults 6-18 months after a 12-week resistance exercise program. *Scandinavian journal of public health* 2014 Epub.

Grool AM, Geerlings MI, Sigurdsson S, Eiriksdottir G, **Jonsson PV**, Garcia ME, Siggeirsdottir K, Harris TB, Sigmundsson T, Gudnason V, Launer LJ. Structural MRI correlates of apathy symptoms in older persons without dementia: AGES-Reykjavik Study. *Neurology* 2014;82(18):1628-35.

International Genomics of Alzheimer's Disease C, International Genomics of Alzheimer's Disease Consortium I. Collaborators: **Jonsson PV**, Gudnason V, Eiriksdottir G et al. Convergent genetic and expression data implicate immunity in Alzheimer's disease. *Alzheimer's & dementia* 2014 Epub.

International Genomics of Alzheimer's Disease Consortium (IGAP); International Genomics of Alzheimer's Disease Consortium IGAP. [Convergent genetic and expression data implicate immunity in Alzheimer's disease](#). *Alzheimer's Dement*. 2014 Dec 20.

Jón Snædal. Centralized Health Databases; Lessons from Iceland. *Japan Medical Association Journal* 2014;(2):1-7.

Muller M, Sigurdsson S, Kjartansson O, Aspelund T, Lopez OL, **Jonson PV**, Harris TB, van Buchem M, Gudnason V, Launer LJ, Age GES-RSI. Joint effect of mid- and late-life blood pressure on the brain: the AGES-Reykjavik study. *Neurology* 2014;82(24):2187-95.

Muller M, Sigurdsson S, Kjartansson O, **Jonsson PV**, Garcia M, von Bonsdorff MB, Gunnarsdottir I, Thorsdottir I, Harris TB, van Buchem M, Gudnason V, Launer LJ. Birth size and brain function 75 years later. *Pediatrics* 2014;134(4):761-70.

Murphy RA, Reinders I, Garcia ME, Eiriksdottir G, Launer LJ, Benediktsson R, Gudnason V, **Jonsson PV**, Harris TB, Age GES-RS. Adipose tissue, muscle, and function: potential mediators of associations between body weight and mortality in older adults with type 2 diabetes. *Diabetes care* 2014;37(12):3213-9.

Nalls MA, Pankratz N, Lill CM, Do CB, Hernandez DG, Saad M, DeStefano AL, Kara E, Bras J, Sharma M, Schulte C, Keller MF, Arepalli S, Letson C, Edsall C, Stefansson H, Liu X, Pliner H, Lee JH, Cheng R; International Parkinson's Disease Genomics Consortium (IPDGC); Parkinson's Study Group (PSG) Parkinson's Research: The Organized GENetics Initiative (PROGENI); 23andMe; GenePD; NeuroGenetics Research Consortium (NGRC); Hussman Institute of Human Genomics (HIHG); Ashkenazi Jewish Dataset Investigator; Cohorts for Health and Aging Research in Genetic Epidemiology (CHARGE); North American Brain Expression Consortium (NABEC); United Kingdom Brain Expression Consortium (UKBEC); Greek Parkinson's Disease Consortium; Alzheimer Genetic Analysis Group, Ikram MA, Ioannidis JP, Hadjigeorgiou GM, Bis JC, Martinez M, Perlmutter JS, Goate A, Marder K, Fiske B, Sutherland M, Xiromerisiou G, Myers RH, Clark LN, Stefansson K, Hardy JA, Heutink P, Chen H, Wood NW, Houlden H, Payami H, Brice A, Scott WK, Gasser T, Bertram L, Eriksson N, Foroud T, Singleton AB. Large-scale meta-analysis of genome-wide association data identifies six new risk loci for Parkinson's disease. *Nat Genet*. 2014 Sep;46(9):989-93

Nalls MA, Saad M, Noyce AJ, Keller MF, Schrag A, Bestwick JP, Traynor BJ, Gibbs JR, Hernandez DG, Cookson MR, Morris HR, Williams N, Gasser T, Heutink P, Wood N, Hardy J, Martinez M, Singleton AB; Genetic comorbidities in Parkinson's disease. International Parkinson's Disease Genomics Consortium (IPDGC); Wellcome Trust Case Control Consortium 2 (WTCCC2); North American Brain Expression Consortium (NABEC); United Kingdom Brain Expression Consortium (UKBEC). Hum Mol Genet. 2014 Feb 1;23(3):831-41.

Dong J, Gao J, Nalls M, Gao X, Huang X, Han J, Singleton AB, Chen H; Susceptibility loci for pigmentation and melanoma in relation to Parkinson's disease. Gene-wide analysis detects two new susceptibility genes for Alzheimer's disease. International Parkinson's Disease Genomics Consortium (IPDGC). Neurobiol Aging. 2014 Jun;35(6):1512.

van der Berg JD, Bosma H, Caserotti P, Eiriksdottir G, Arnardottir NY, Martin KR, Brychta RJ, Chen KY, Sveinsson T, Johannsson E, Launer LJ, Gudnason V, **Jonsson PV**, Stehouwer CD, Harris TB, Koster A. Midlife determinants associated with sedentary behavior in old age. Medicine and science in sports and exercise 2014;46(7):1359-65.

Van Elderen SS, Zhang Q, Sigurdsson S, Haight TJ, Lopez O, Eiriksdottir G, **Jonsson PV**, de Jong L, Harris TB, Garcia M, Gudnason V, van Buchem MA, Launer LJ. Brain Volume as an Integrated Marker for the Risk of Death in a Community-Based Sample: Age Gene/Environment Susceptibility-Reykjavik Study. Journals of gerontology Series A, Biological sciences and medical sciences 2014 Epub.

Vidarsdottir H, Fang F, Chang M, Aspelund T, Fall K, Jonsdottir MK, **Jonsson PV**, Cotch MF, Harris TB, Launer LJ, Gudnason V, Valdimarsdottir U. Spousal loss and cognitive function in later life: a 25-year follow-up in the AGES-Reykjavik study. Am J Epidemiol. 2014 Mar 15;179(6):674-83.

Önnur ritverk

Jón Snædal og Guðrún Karlsdóttir. Lewy sjúkdómurinn. Yfirlitsgrein á heimasíðu FAAS (www.alzheimer.is) , sett inn í júní 2014.

Jón Snædal. Forvarnir í heilabilun og Alzheimers sjúkdómi. FAAS fréttir September 2014.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum

Boðið erindi: Pálmi V. Jónsson: Vísindafundur Félags Íslenskra Öldrunarlækna: 25 ára afmælisfundur. Efni: Öldrunarrannsóknir. Nesjavellir, 24. október, 2014.

Jón Snædal. Heilarit, ný aðferð til greiningar á vitrænni skerðingu og heilabilun. Fræðslufundur á FSA, Akureyri 21. Febrúar 2014.

Jón Snædal. Ný aðferð til greiningar á Alzheimers sjúkdómi. Fræðsludagur heimilislækna á Hilton, 1. Marz 2014.

Jón Snædal. Lewy sjúkdómur. Erindi á námskeiði um heilabilun, Hringsalur 14. Maí 2014.

Jón Snædal. Forvarnir heilabilunar. Flutt á málþingi FAAS á alþjóðlega Alzheimer deginum, 21. September 2014 á Grand Hótel í Reykjavík.

Ólöf Guðný Geirsdóttir Næring og hreyfing Fræðslufundur Félags eldri borgara í Hafnarfirði og nefndar á vegum Íþróttá- og Ólympíusambands Íslands um málefni 60 ára og eldri. - Hvað getum við sjálf gert til að auka lífsgæðin á efri árum? Hraunsel Hafnarfirði. 6. Nóvember 2014.

Chang M, Geirsdóttir OG, Ramel A, Briem K, Jónsson PV, Þórsdóttir I. Vitræn geta hefur forspágildi um aukinn gönguhraða hjá heilbrigðum öldruðum einstaklingum sem stundað hafa styrktarþjálfun í tólf vikur. Lýðheilsa 2014 – Vegur til velferðar II. Vísindaráðstefna Félags Lýðheilsufræðinga. 28. Febrúar 2014.

Geirsdóttir OG, Ramel A, Briem K, Chang M, Jónsson PV, Þórsdóttir I. Tengsl fæðis og árangurs í styrktarþjálfun meðal aldraða. Lýðheilsa 2014 – Vegur til velferðar II. Vísindaráðstefna Félags Lýðheilsufræðinga. 28. Febrúar 2014.

Geirsdóttir OG, Ramel A, Briem K, Chang M, Jónsson PV, Þórsdóttir I. Áhrif styrktaræfinga á líðan eldri Íslendinga. Lýðheilsa 2014 – Vegur til velferðar II. Vísindaráðstefna Félags Lýðheilsufræðinga. 28. Febrúar 2014.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum

Invited Speake; *Pálmi V. Jónsson*: 2014 Canadian InterRAI Conference, October 6-9, 2014, Winnipeg, Manitoba: Plenary talk: **New Developments in InterRAI Research: Linking nterRAI Data to Genetics and Aging.**

Invited Speaker; Eeva Jalavisto Symposium, Societas Gerontologica Fennica RY: Helsinki, Finland, March 13, 2014, 16.30-17.15: Pálmi V. Jónsson; **Aging Research in Iceland.**

Symposium: **Frailty at the front-door – who to target?** 10 th international congress of the European union Geriatric Medicine Society. (EUGMS); Geriatric Medicine: Crossing Borders, 17-19 September 2014, De Doelen, Rotterdam, The Netherlands.

Invited Speaker; *Pálmi V. Jónsson*. Middle Eastern Academy for Medicine on Ageing, MEAMA. Teachers State of the Art Lecure: **Pathophysiology and clinical course of Alzheimer´s disease.** Hamad Medical Corporation, Doha, Qatar, March 29-April 1st, 2014.

Invited Speaker; *Pálmi V. Jónsson*. Middle Eastern Academy for Medicine on Ageing, MEAMA. Teachers State of the Art Lecure: **The different types and evolution of Mild Cognitive Impairment.** Hamad Medical Corporation, Doha, Qatar, March 29-April 1st, 2014.

Invited Speaker; *Pálmi V. Jónsson*. Middle Eastern Academy for Medicine on Ageing, MEAMA. Teachers State of the Art Lecure: **InterRAI instruments for Dementia.** Hamad Medical Corporation, Doha, Qatar, March 29-April 1st, 2014.

Invited Speaker; *Pálmi V. Jónsson*. Middle Eastern Academy for Medicine on Ageing, MEAMA. Middle East Course of Geriatric Medicine, Session IV-4. Teachers State of the Art Lecure: **Successful aging; mid-life and late life preventive measures.** Ministry of National

Guard Health Affairs King Saud Bin Abdulaziz University for Health Sciences and the Postgraduate Training Center, Riyadh, Saudi Arabia. Oct. 18-20, 2014.

Invited Speaker; *Pálmi V. Jónsson*. Middle Eastern Academy for Medicine on Ageing, MEAMA. Middle East Course of Geriatric Medicine, Session IV-4. Teachers State of the Art Lecture: **The InterRAI Suite of instruments for CGA in health and social services**. Ministry of National Guard Health Affairs King Saud Bin Abdulaziz University for Health Sciences and the Postgraduate Training Center, Riyadh, Saudi Arabia. Oct. 18-20, 2014.

Invited Speaker; *Pálmi V. Jónsson*. Middle Eastern Academy for Medicine on Ageing, MEAMA. Middle East Course of Geriatric Medicine, Session IV-4. Teachers State of the Art Lecture: **Impact of socio-economic inequalities on ageing**. Ministry of National Guard Health Affairs King Saud Bin Abdulaziz University for Health Sciences and the Postgraduate Training Center, Riyadh, Saudi Arabia. Oct. 18-20, 2014.

Symposium: Long-term care for older people across time and countries, in Europe, with help of interRAI-instruments; Validating MAPLe algorithm for 11 European countries. Harriet-Finne-Soveri, Bernabei R, Garms-Homolová V, van Hout H, Jokinen S, Jónsson PV, Noro A, Onder G, van den Roest H, Topinková E, Vilkkko A. The Ad-HOC project. 10 th international congress of the European union Geriatric Medicine Society. (EUGMS); Geriatric Medicine: Crossing Borders, 17-19 September 2014, De Doelen, Rotterdam, The Netherlands.

Jón Snædal. qEEG as a tool for diagnosis of dementia. Research projects and clinical utility. 22 CNS-Burgundy meeting. Beaune, France, erindi 31 janúar 2014.

Jón Snædal. Centralized health databases, lessons from Iceland. Erindi á fundi Japanskra lækna um upplýsinganotkun í Tokyo 8. Febrúar 2014.

Jón Snædal. The NORD-EEG study, background and instruments of the study. 22 NKG in Gothenburg May 2014.

Jón Snædal. Ethical dilemmas in clinical genetics. Seminar of Nordic Medicinal Students. Úlfljótsvatn 7 nov. 2014

Geirsdóttir O G Associations between protein intake and change in lean mass in community dwelling Icelandic elderly participated in a 12-week resistance exercise program. 22nd NKG 25-28.mái 2014

Ramel A; Chang M; Geirsdóttir O G; Jonsson PV; Thorsdóttir I. Hemoglobin concentrations predict physical function after a 12-week resistance exercise training and subsequent changes after 6 -18 months of follow-up in community dwelling old adults. 22nd NKG 25-28.mái 2014

Geirsdóttir Ó G; Ramel A; Briem K; Jónsson PV Thorsdóttir I. Associations between serum 25(OH)D status, muscle mass, muscle strength and physical function in community dwelling Icelandic elderly 22nd NKG 25-28.mái 2014

Milan C; Geirsdóttir O G; Ramel A; Jonsson P V; Thorsdóttir I. Lifestyle factors and mobility among healthy community dwelling older adults in Iceland. 22nd NKG 25-28.mái 2014

Chang M; Ramel A; Geirsdóttir O G; Jonsson P V; Thorsdóttir I. Cognitive function predicts gait improvement after 12 week resistance exercise training in healthy community dwelling older adults. 22nd NKG 25-28.maí 2014

Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum

Ólafur Samúelsson. Rannsakandi í SENATOR fjölsetra Evópurannsókn á Landspítala. Veggspjald kynning á Lyflæknaþingi 2014.

Chang M, Geirsdóttir OG, Ramel A, Briem K, Jónsson PV, Þórsdóttir I. Handstyrkur spáir fyrir um aukna vitræna getu eftir 12 vikna styrktarþjálfun meðal aldraðra sem búa í heimahúsum og eru við góða heilsu. Lýðheilsa 2014 – Vegur til velferðar II. Vísindaráðstefna Félags Lýðheilsufræðinga. 28. Febrúar 2014.

Chang M, Geirsdóttir OG, Ramel A, Briem K, Jónsson PV, Þórsdóttir I. Lífsvenjur og hreyfigeta meðal heilbrigðra aldraðra einstaklinga sem búa í heimahúsum á Íslandi. Lýðheilsa 2014 – Vegur til velferðar II. Vísindaráðstefna Félags Lýðheilsufræðinga. 28. Febrúar 2014.

Geirsdóttir OG, Chang M, Ramel A, Briem K, Jónsson PV, Þórsdóttir I. Líkamsfita og áhættuþættir fyrir hjarta og æðasjúkdóma í eldri Íslendingum Lýðheilsa 2014 – Vegur til velferðar II. Vísindaráðstefna Félags Lýðheilsufræðinga. 28. Febrúar 2014.

Geirsdóttir OG, Chang M, Ramel A, Briem K, Jónsson PV, Þórsdóttir I. Tengsl styrktarþjálfunar og CRP bólgubáttar hjá eldra fólki Lýðheilsa 2014 – Vegur til velferðar II. Vísindaráðstefna Félags Lýðheilsufræðinga. 28. Febrúar 2014.

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum

Arterial stiffness is associated with depressive symptoms and this association is partly mediated by cerebral small vessel disease: The AGES-Reykjavik Study. T. Van Sloten, G. Mitchell, S. Sigurdsson, M. Van Buchem, P. Jonsson, M. Garcia, T. Harris, R. Henry, A. Levey, C. Stehouwer, V. Gudnason, L. Launer. Artery Research. December, 14, Vol 8, issue 4, page 141

Movement during sedentary times is associated with metabolic outcomes. JD van der Berg, H Bosman, P Caserotti, G Eiríksdóttir, NY Arnardóttir, RJ Brychta, KY Chen, T Sveinsson, E Johannsson, LJ Launer, V Gudnason, PV Jonsson, CDA Stehouwer, TB Harris, A Koster. Diabetologica, vol 57, 2014, September 1.

New insight into the obesity paradox among older adults with diabetes. Rachel Murphy, Ilse Reinders, Melissa Garcia, Gudny Eiríksdóttir, Lenore Launer, Rafn Benediktsson, Palmi Jonsson, Vilmundur Gudnason, Tamara Harris. The FASEB Journal, 2014, April 1, volume 28, page 391.1

Midlife Determinants Associated with Sedentary Behavior in Old Age. Julianne D van der Berg, Hans Bosma, Paolo Caserotti, Gudny Eiríksdóttir, Nanna Yr Arnardóttir, Kathryn R Martin, Robert J Brychta, Kong Y Chen, Thorarinn Sveinsson, Erlingur Johannsson, Lenore J Launer, Vilmundur Gudnason, Palmi V Jonsson, CD Stehouwer, Tamara Harris, Annemarie Koster. Medicine and science in sports and exercise. 2014, January.

Incident Cerebral Microbleeds and the risk of dementia: the AGES-Reykjavik Study. Jie Ding, Sigurdur Sigurdsson, Palmi Jonsson, Vilmundur Gudnason, Mark van Buchem, Lenore Launer. Alzheimer's and Dementia: The Journal of the Alzheimer's Association. 2014, July 1, volume 10, issue 4, p 182

Muscle component in relation to Incident Mobility Disability and Gait Speed Decline; the AGES-Reykjavik Study. Ilse Reinders et al, including Palmi V. Jonsson. Gerontological Society of America meeting, November, 2014.

Polyunsaturated Fatty Acids and Fish Oil Consumption in relation to Mobility Disability and Gait Speed Decline. Reinders I, Murphy RA, Song X, Visser M, Cotch MF, Lang TF, Garcia ME, Launer LJ, Siggeirsdottir K, Eiriksdottir G, **Jonsson PV**, Gudnason V, Harris TB, Brouwer IA. Gerontological Society of America meeting, November, 2014.

Less movement during sedentary time is associated with adverse metabolic outcomes. Julianne D van der Berg, Hans Bosma, Paolo Caserotti, Gudny Eiriksdottir, Nanna Yr Arnardottir, Kathryn R Martin, Robert J Brychta, Kong Y Chen, Thorarinn Sveinsson, Erlingur Johannsson, Lenore J Launer, Vilmundur Gudnason, Palmi V Jonsson, CD Stehouwer, Tamara Harris, Annemarie Koster. EASD Annual Meeting in Vienna, September 15-19, 2014.

IBenC: Identifying best practices of community care for frail older persons by benchmarking the cost-effectiveness across 6 European countries, design of a FP7 project Liza Van Eenoo, Henriëtte van der Roest, Jeni Bremner, Graziano Onder; Anja Declercq, Vjenka Garms-Homolova, Palmi Jonsson, Harriet Finne-Sover, Jan Smit and Hein van Hout (2014. 37th Wintermeeting Belgian Association Gerontology and Geriatrics (BVGG). Oostende, 21-22 feb 2014

Jón Snædal. Meðferð við lífslok. Erindi á ráðstefnu Öldrunarráðs, Grand hotel 19. Maí 2014. disease and other dementias. Spjald á AAIC í Kaupmannahöfn júlí 2014.

Jón Snædal, Arndís Valgarðsdóttir, Erla Grétarsdóttir, Daníel Ólason and Kristín Hannesdóttir. Subjective experience of Alzheimer patients following diagnosis. Spjald á 22 NKG in Gothenburg, Sweden 25-28 May 2014.

Anna Bryndís Einarsdóttir, Sveinn Hakon Hardarson, Jona Valgerdur Kristjansdottir, Davíð Þór Bragason, Jón Snædal, Einar Stefánsson. Retinal Oxygen Metabolism in Alzheimer's disease. Spjald á AAIC í Kaupmannahöfn júlí 2014.

Magnus Johannsson, Jon Snædal, Gisli Holmar Johannesson, Thorkell Eli Gudmundsson, and Kristinn Johnsen. The Ach Index: an electroencephalographic marker of cholinergic activity in the living human brain with application to Alzheimer's

Ólöf Guðný Geirsdóttir; Alfons Ramel; Kristín Briem; Pálmi V Jónsson; Inga Thorsdottir. Changes in muscular strength and physical function in old adults six to 18 months after a 12-week resistance exercise program. 22nd NKG 25-28.maí 2014

Milan Chang; Olof G. Geirsdottir; Alfons Ramel; Palmi V. Jonsson; Inga Thorsdottir. Grip strength predicts improvement of cognitive function after 12 week resistance exercise training in healthy community dwelling older adults. 22nd NKG 25-28.maí 2014

Olof Gudny Geirsdottir; Alfons Ramel; Atli Arnarson; Palmi V. Jonsson; Inga Thorsdottir.
Insulin-like growth factor-1 and resistance exercise in community dwelling old adults. . 22nd
NKG 25-28.maí 2014

Alfons Ramel; Olof Gudny Geirsdottir; Palmi V Jonsson; Inga Thorsdottir Measures of body
fatness and cardio-vascular risk factors in community dwelling old adults. 22nd NKG 25-
28.maí 2014

Ólöf Guðný Geirsdóttir; Alfons Ramel; Kristín Briem; Pálmi V Jónsson; Inga Thorsdottir.
Associations between protein intake and change in lean mass in community dwelling
Icelandic elderly participated in a 12-week resistance exercise program. 22nd NKG 25-28.maí
2014

Seta í nefndum eða stjórnnum

AGES- Reykjavík Study: Co-PI á þessu samvinnuverkefni Hjartaverndar, www.hjarta.is, og
National Institute of Aging, Bandaríkjunum, www.nia.nih.gov. Sit í stýrinednd þessarar stóru
rannsóknar: Pámi V Jónsson

Stjórn InterRAI: Er Fellow í InterRAI frá 1991 og hef setið í stjórn frá 1999 sem ritari
samtakanna. Þetta er hópur vísindamanna, nú 44 frá 24 löndum, sem vinnur að þróun
sanhæfðra áreiðanlegra matstækja fyrir aldraða á mismunandi stöðum í
heilbrigðisþjónustunni. Markmiðið er að bæta gæði þjónustunnar og skapa grundvöll til
alþjóðlegrar vísindastarfsemi, þar sem hægt verður að bera saman einstaklinga í mismunandi
löndum, þrátt fyrir að heilbrigðis- og félagsþjónustan sé ólík í viðkomandi löndum. Sjá
www.InterRAI.org. Sit einnig í Norrænu samtökunum um RAI og hef verið í forystu fyrir þeim
samtökum undanfarin fimm ár, sjá www.NordRAI.com. Loks sit ég í IceRAI hópi HTR og er
þar faglegur forsvarsmaður. Pámi V Jónsson

Í stjórn MEAMA, Middle-East Academy for Medicine of Ageing, frá 2005. Þetta er hópur
sem hefur það að markmiðið að standa fyrir fræðslu og fyrirlesturum í 2ja ára prógrami (4vikur á 2 árum) þar sem farið er yfir helstu atriði öldrunarlækninga fyrir lyf- og
heimilislækna í arabaríkjunum. Sjá <http://www.me-jaa.com/MEAMA.htm> Pámi V Jónsson